

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת יוראי להב הרצנו
יסמין פרידמן
נאור שירי
מטי צרפתי הרכבי
נעמה לזימי

3777/25/פ

הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון – מעמדם של ארגוני סביבה), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 4 בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו–2006¹, בסעיף 4(א)(3) במקום "תהיה רשאית" יבוא "וכן גוף מהגופים המנויים בתוספת לחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב–1992², יהיו רשאים".

דברי הסבר

בשנים האחרונות גוברת המודעות לחשיבות של שמירת הסביבה ומניעת פגיעה בה. בהפרות של חוקים להגנת הסביבה שבשלהם אפשר להגיש תביעה ייצוגית לא רק קשה להוכיח את הפגיעה עצמה אלא גם לזהות את הנפגעים. מקרים מובהקים לעניין זה הם זיהום אוויר ופגיעה בטבע, שמתעורר בהם קושי לאתר נפגעים ספציפיים ולכמת את נזקם. במקרים כאלה יש יתרון בטיפול בפגיעה הסביבתית באמצעות הגשת תביעה על ידי ארגון מומחה בתחום הסביבה, שכן ארגון כזה יוכל לפרוס בפני בית המשפט תשתית עובדתית ומדעית באופן מיטבי.

נוכח האמור, מוצע לקבוע כי לצד המועצה הישראלית לצרכנות גם ארגוני סביבה שהמחוקק כלל ברשימת הארגונים שיכולים להגיש תביעה קבוצתית מכוח החוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב–1992, יהיו רשאים להגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית בלי שיידרשו להוכיח כי יש קושי לאתר אדם שיש לו עילת תביעה. תיקון זה יש בו משום הכרה בכך שמניעת פגיעות סביבתיות היא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה, בדומה למניעה ולתיקון של עוולות צרכניות. הצעת חוק בנוסח זהה הונחה לקריאה הראשונה על שולחן הכנסת העשרים וארבע (הצעות חוק הכנסת – 936).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באב התשפ"ג (24.07.2023)

¹ ס"ח התשס"ו, עמ' 264.
² ס"ח התשנ"ב, עמ' 184.